

طرزالعمل توزیح دیپلوم، فارغان موسسات تحصیلات عالی دولتی، خصوصی و فارغان خارج مرز

فصل اول احکام عمومی تعريفات

ماده اول:

دیپلوم : عبارت از سند تحصیلی است که پس از ختم موفقانه‌ی یک دوره‌ی معین تحصیلی و تکمیل کریدت‌ها، و موافقین قانونی، از جانب موسسات تحصیلات عالی به فارغان اعطا می‌گردد.

ترانسکریپت : عبارت از لست نمرات امتحان درمضامینی است که محصل در جریان تحصیل آن را مطابق پروگرام درسی رشته‌ی مربوطه تکمیل می‌نماید.

اهداف

ماده دوم:

به منظور قانون مند شدن پروسه توزیع دیپلوم و جلوگیری از سوء استفاده در توزیع دیپلوم ها به موارد ذیل توجه جدی صورت گیرد.

۱. ایجاد چهارچوب موثر و مصون توزیع دیپلوم بعد از تکمیل موفقانه‌ی دوره تحصیلی به فارغان،
۲. جلوگیری از توزیع اسناد جعلی وغیر معتر به جای دیپلوم و تامین اعتبار علمی موسسات تحصیلات عالی،
۳. فراهم نمودن سهولت برای فارغaniکه اقدام به تحصیلات بالاتر مینمایند.

ماده سوم:

دیپلوم لیسانس به اصطلاح مخفف انگلیسی مانند، MD,BSc,BA,DVM,BCs,BEng به فارغانی اعطای میشود که همه شرایط فراغت یک دوره تحصیلی، اعم از سپری نمودن موفقانه‌ی امتحانات مضامین مربوطه هر سمیتر، تکمیل

سمینارها، مونوگراف ها، ستار، امتحان دولتی و یا پروژه های دیپلوم را مطابق نصاب درسی مربوطه تکمیل نموده باشند.

ماده چهارم:

۱. به فارغaniکه سminar، مونوگراف و یا پروژه های مربوطه به دیپلوم را موقانه سپری و تکمیل نموده اند، دیپلوم وترانسکرپت توزیع نشده و از امتیازات آن مستفید نمی شوند.
۲. آنده محصلینی که لست نمرات تحصیلی خویش را در صورت ضرورت تقاضا نمایند، میتوانند از طریق پوھنتون مربوطه‌ی شان اقدام نمایند.

ماده پنجم:

محصلانیکه بدون تکمیل دوره‌ی تحصیل، نظر به تبدیلی و یا موارد دیگر به نمرات تحصیلی خویش ضرورت داشته باشند، نمرات آنها بر اساس تکمیل هر سمستر در یک جدول جداگانه ارائه میگردد.

فصل دوم

شیوه‌ی توزیع دیپلوم

ماده ششم:

صدور دیپلوم برای توزیع، مشروط به موارد آتی است:

۱. ارسال جدول فراغت (تحریری، الکترونیکی) در مورد شهرت مکمل فارغان دوره‌ی تحصیلی به ریاست عمومی امور محصلان (نهادهای تحصیلی دولتی) و ریاست پوهنتون‌ها و موسسات خصوصی (نهادهای خصوصی) در وزارت تحصیلات عالی، به گونه‌ای که همه معلومات مطلوب و مربوط به ثبت دیپلوم را دارا باشد.

۲. کتاب ثبت فارغان در هر پوهنچی، معاونیت محصلان و یا مدیریت تعلیم و تربیه موسسه‌ی تحصیلی و ریاست عمومی امور محصلان و ریاست موسسات خصوصی وزارت تحصیلات عالی به تفکیک سال با شهرت مکمل فارغ و تذکر رشته حفظ میگردد.

۳. چک نمودن دیپلوم ها با دیتابیس فارغان ریاست های
مربوطه وزارت.

ماده هفتم:

دیپلم تنها بعد از ثبت وطی مراحل در واحدهای
تحصیلات عالی، صدور می یابد و مطابق به لست یاد شده در
قرهی اول ماده ششم برای توزیع به فارغان ویا موسسه های
مربوطه توسط نماینده رسمی موسسه مربوطه ارسال میگردد.

ماده هشتم:

پوھنخی و موسسه تخصصی عالی مربوطه مسؤولیت
ارائه تمام معلومات مطلوب را برای ریاست های ذیربیط وزارت به
صورت موثق بدوش داشته و ریاست های مربوطه وزارت مکلف به
ارزیابی و اطمینان صحت تمام معلومات لازم به صورت
الکترونیکی و کتبی میباشد.

ماده نهم:

پوھنتون ها و نهاد های تحصیلی مسؤولیت تحریر، طی
مراحل و توزیع دیپلوم های فارغان خویش را دارد.

تسليمی دیپلوم های سفید برای پوهنتون ها تحت شرایط
ذيل صورت ميگيرد.

۱. ترتیب پیشنهاد دیپلوم های مورد ضرورت به مقام وزارت.
۲. معرفی معتمد پوهنتون مربوط.
۳. اجرای دیپلوم های سفید طور تحويل در جمع معتمد به حضور رئیس ویا یکی از معاونین پوهنتون مربوطه از طریق ریاست تدارکات وزارت تحصیلات عالی.
۴. پوهنتون ها مکلفیت دارند تا پول دیپلوم ها را به واردات دولت تحويل و اسناد آنرا جهت مجرائي ربع وار به ریاست اداری ارسال بدارند.

ماده دهم:

توزيع دیپلوم های پوهنتون های دولتی برای فارغان مشروط به تکمیل موارد آنی است:

۱. فراغت مستند و تکمیل شرایط دورهی تحصیلی بروفق نصاب درسی مربوطه.

۲. موجودیت کتاب فراغت سال مربوطه در دفاتر مدیریت تدریسی پوهنخی، معاونیت محصلان پوهنتون و ریاست عمومی امور محصلان وزارت.
۳. ثبت دیپلوم های توزیع شده برای فارغان توسط پوهنتون ها مطابق ماده ۵ ششم این طرزالعمل صورت میگیرد.

ماده بازدهم :

مهر رنگه در روی دیپلوم مجاز نیست، این مهر صرف در زمان ثبت دیپلوم در پوهنخی مربوطه و ریاست عمومی امور محصلان در عقب دیپلوم صورت میگیرد.

فصل سوم

نگهداری دیپلوم ها

ماده دوازدهم:

دیپلوم های سفید به منظور حفظ اصل محرمیت اسناد دولتی در جمع شخص معتمد ریاست محترم تدارکات، تحت نظر هیات معاينه قید میگردد.

ماده سیزدهم:

دیپلوم های سفید در مخزن خاص با حضور هیاتی که از جانب مقام وزارت تعیین میگردد، جا بجا شده مهر ولاک میشود (تحت نظر نماینده های ریاست عمومی امورمحصلان، ریاست موسسات خصوصی، ریاست تدارکات و ریاست تفتیش داخلی).

ماده چهاردهم:

دیپلوم های تکمیل شده که بنابر غیابت فارغان در مراسم توزیع دیپلوم ها از توزیع باز میمانند، به رویت اسناد رسمی واپس به ریاست عمومی امور محصلان تحويل میگردد.

فصل چهارم

توزیع دیپلوم به فارغان خارج از مرز

ماده پانزدهم:

درصورتیکه سوابق فارغ التحصیلان موسسات تحصیلی خارج از مرز را کمیسیون های موظف از طرف وزارت تحصیلات عالی تائید کرده باشند و جدول فراغت موثق شان در ریاست عمومی امور محصلان وجود داشته باشد، دیپلوم های همچو فارغان بعد از تطبیق نمرات سمستر ها و تکمیل مونوگراف و یا ستاذ ایشان از طریق ریاست عمومی امور محصلان قابل اجراء میباشد.

ماده شانزدهم:

به خاطر تفکیک دیپلوم های فارغان موسسات تحصیلی خارج از مرز ایجاب می کند تا در دیپلوم های مذکور مهر مخصوص به عنوان علامت فارقه نشانی شود.

ماده هفدهم:

درصورت تکمیل شرایط فوق، قبل از توزیع دیپلوم همهی سوابق را یک کمیسیون از نماینده های محترم ریاست انسجام،

ریاست تفتیش داخلی به شمول مسؤول بخش موسسات تحصیلی
خارج از مرز ریاست عمومی امور محصلان تائید و تصدیق نماید.

ماده هژدهم:

چون یک تعداد دیپلوم ها برای فارغان موسسات مذکور
قبل‌اً در زمان دولت اسلامی توزیع گردیده است، به خاطر
جلوگیری از توزیع مکرر آن، کمیسیون اخیر وظیفه دارد تا کتاب
ثبت دیپلوم های را که قبل‌اً توزیع گردیده ملاحظه نماید.

ماده نزدهم:

یک کتاب جداگانه و دیتابیس فارغان خارج مرز در
مدیریت خارج از مرز غرض ثبت دیپلوم های اجرا شده تهیه گردد.

ماده بیستم:

نسبت عدم فعالیت پوهنتون های خارج از مرز و برحال
نبودن مسؤولین آنها، دیپلوم های فارغان ایشان را بعد از طی
مراحل فوق و تصدیق کمیسیون اخیر، رئیس عمومی
امور محصلان وزارت تحصیلات عالی به عوض روسای پوهنتون
ها امضاء نماید.

ماده ی بیست و یکم:

توزیع دیپلوم با رعایت موارد فوق طبق برنامه‌ی معین صورت می‌پذیرد. این مورد از طریق رسانه‌ها به اطلاع عموم رسانیده میشود.

فصل پنجم

احکام نهایی

ماده بیست و دوم:

۱. اعطای مثنای دیپلوم در صورت موجودیت عذر موجه وقابل قبول جواز دارد.
۲. مثنی دارای عین اعتبار اصل دیپلوم میباشد.
۳. اجرای مثنای دیپلوم به رویت لست معتبر موجود در پوهنه‌ی و پوهنتون مربوطه و ریاست امور محصلان، با عین متن و محتوا، شماره‌ی مسلسل و سایر ویژه گی‌ها مطابق به احکام و اطلاعات کامل و معتبر اجراء میشود.
۴. قیمت مثنای دیپلوم، معادل اصل دیپلوم است.

ماده بیست و سوم:

۱. قیمت دیپلوم به زبانهای ملی مبلغ (۵۰۰) افغانی و به زبان انگلیسی مبلغ (۱۰۰۰) افغانی است که توسط نماینده‌ی رسمی موسسه‌ی تحصیلات عالی طبق ماده‌ی نهم تحويل واردات دولت میگردد.
۲. درصورت تحويلی پول توسط یکتن از فارغان رسید پول، توسط شعبه‌ی مربوطه‌ی ریاست تدارکات، برای فارغ و کاپی آن به شعبه‌ی دیپلوم ریاست عمومی امور محصلان ارائه میگردد.

ماده بیست و چهارم:

اعطای ترانسکریپت نمرات به لسان انگلیسی حق همه فارغان بوده و در اثنای توزیع دیپلوم قابل اجراء میباشد.

ماده بیست و پنجم:

توزیع دیپلوم های جدید بعداز زمان صدور مانند دیپلوم های قبلًا توزیع شده مدار اعتبار بوده همچنان دیپلوم های قبلی نیز بعد از تطبیق با سوابق تحصیلی از صحت آن مدار اعتبار میباشد.

ماده بیست و ششم:

هرگاه فارغان موسسات تحصیلات عالی درخارج از کشور

اقامت داشته باشند و خواهان بدست آوردن دیپلوم باشند:

۱. درصورت مراجعت خودشان به ریاست عمومی امورمحصلان، طبق احکام این طرزالعمل میتوانند دیپلوم شان را حاصل نمایند. (علاوه‌تاً در صورت غیبت آنها برادر، خواهر، پدر و مادر فارغ برویت تذکره تابعیت میتوانند دیپلوم فارغ التحصیل را اخذ نمایند).
۲. درصورتیکه این فارغان خودشان به کشور آمده نمیتوانند، لازم است تا به طور رسمی نماینده و یا وکیل شان را از طریق سفارت افغانستان و تائید وزارت امور خارجه به وزارت تحصیلات عالی معرفی نمایند.
۳. این نماینده باید تذکره، سه قطعه عکس و عریضه‌ی فارغ را به تائید سفارت افغانی با خود داشته باشد.
۴. شخص نماینده، افزون براین باید مشخصات ایمیل (Email) شماره‌ی تیلفون ونشانی اقامت خود را به وزارت تحصیلات عالی به منظور وارسی ارائه نماید.

ماده بیست و هفتم:

توزيع دیپلوم طی مراسم خاصی در موسسه تحصیلی
مربوطه توسط مقامات ذیصلاح صورت میگیرد.
اما در صورت درخواست فارغان سالهای قبل به طور
شخصی طبق طرزالعمل نیز توزیع میگردد.

ماده بیست و هشتم:

آنده پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی دولتی فارغ
در صورتیکه توانایی ظرفیت حفظ، نگهداشت و چاپ دیپلوم ها را
داشته باشند. توزیع دیپلوم های سفید توسط یک میکانیزم شفاف
برایشان صورت میگیرد.

در صورت عدم ظرفیت، چاپ، و حفظ میتوانند از طریق
پوهنتون های که فلیال آن میباشد توزیع گردد.

ماده بیست و نهم:

این طرزالعمل در موسسات دولتی و خصوصی یکسان
قابل تطبیق است.
صرف در موارد ذیل موسسات خصوصی میتوانند اجرات
نمایند.

ماده سی ام:

توزیع دیپلوم سفید برای موسسات خصوصی بعد از،
مطلوبه کتبی موسسه یا پوھنتون خصوصی و تائید رئیس پوھنتونها
وموسسات خصوصی صورت میگیرد.

ماده سی و یکم:

پوھنتون ها و موسسات خصوصی مکلف اند حین مطالبه
دیپلوم های جدید گزارش مفصل توزیع دیپلوم های قبلی خود را با
ذکر سریال نمبر بعد از تائید ریاست پوھنتونها و موسسات خصوصی
ارائه نمایند.

ماده سی و دوم:

پوھنتونها و موسسات خصوصی مکلف اند قیمت عمومی
دیپلوم های درخواست شده را به حساب (واردات دولت) تحويل
واسناد آنرا ارائه نمایند.

ماده سی و سوم:

این طرزالعمل به داخل (سی و سه ماده) ترتیب گردیده و پس از منظوری مقام وزارت تحصیلات عالی نافذ میباشد.

اعضای کمیسیون:

غلام داود (شایق)	پوهاند حمیدالله (امین)
مشاور حقوقی	مشاورو زارت

پوهنمل دوکتور سید نجم الدین (جلال)	پوهندوی محمد امیر (کامه وال)
رئیس عمومی امور محصلان	سرپرست ریاست موسسات
	تحصیلات عالی خصوصی

سلطان محمد (ثبات	عبدالباری (یوسفی)
رئیس ارتباط پوهنتون ها	رئیس تهیه و تدارکات

منظور کننده:

پوهنوال دوکتور فریده مومند

وزیر تحصیلات عالی